

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsak petek
v Kranju.

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravništvo »Korošca« v Celovcu. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petit-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke
stanejo 10 vln.

Štev. 30.

V Celovcu, v petek, dne 26. junija 1908.

Leto I.

Jubilejni sprevod na Dunaju in koroški Slovenci!

Ob lepem vremenu se je vršil na Dunaju v petek nameravani jubilejni sprevod. Na tisoče tujcev je pobitelo ta dan na Dunaj iz vseh avstrijskih dežel; vendar pa so manjkali Čehi v sprevodu popolnoma in tudi večina Slovencev se ga ni udeležila. Izmed Slovanov je bilo največ Poljakov in Dalmatincev, ki so napravili najlepši utis izmed vseh tudi nemških skupin. Iz Kranjskega je bilo 700 udeležencev s 40 konji in vozovi. Predstavljali so kranjsko ženitev, »zelenega Jurija« z mnogimi otroci, dalje trobentači iz prejšnjih časov, ribiči itd. Tudi ta edina slovenska skupina se je Dunajčanom jako dopadla, čeravno so bili okrašeni z belomodro-rudečimi trakovi in so pozdravljali Dunajčane s pristno slovenskimi »živio«-klici! Drugi Slovenci, posebno pa naprednjaki iz Kranjske, dalje Štajerci, Istrijani, Goričani in tudi Korošci pa so se postavili na stališče, da ne kaže nam Slovencem Dunajčanom na ljubo in za njih dobiček hoditi na Dunaj, tem manj ker je dunajsko mesto pod krščansko-socijalnim gospodstvom Luegerja postalo Slovanom vedno bolj sovražno. Slovenska ljubezen, do milega nam vladarja je tako globoka in iskrena, da jo nam ni treba hoditi kazat v mesto, ki je nam sovražno. Slovenci, posebno tudi koroški, so v neštetih vojskah krvaveli za slavno našo dinastijo in mnogokrat pokazali iskreno svojo udanost posebno presvitemu našemu cesarju.

Z jubilejnim sprevodom pa so imeli Dunajčani v prvi vrsti spekulativne namene; privabiti so hoteli nebroj tujcev, napraviti denarni prihodek in poznati se pred svetom. Zato so uprivali na vlado in tako dosegli, da se je ta sprevod dovolil. In tudi tukaj se je Slovanom slabo godilo. Dalmatinci so se pritoževali, da so bili slabo, ali sploh ne postreženi in tudi Kranjcem bi se bilo slabo godilo, če bi ne bili skrbeli zanje domačini. Koroški Slovenci toraj nimamo vzroka obžalovati, da nismo šli na Dunaj. Vendar pa moramo napisati tudi vesel dogodek. Koroški Nemci, ki marsikatero narodno pesem imenujejo svojo, čeravno jo je slišal slavni Košat v slovenskem kraju, so se tudi sedaj hoteli ponašati s slovenskim lišpom. Vzeli so seboj naše Ziljane in Ziljanke v narodni noši, da na kažejo svetu, da je tudi lepa ziljska dolina s svojimi brhkimi fanti in zalimi dekletimi — nemška! Toda Nемец obrača, Slovenec pa včasih obrne! — Komaj so prišli Ziljani v dotiko s Slovenci iz Kranjske, komaj so videli slovenske trakove in slišali zmagoviti slovenski živijo!, vskipela je slovenska kri Koroška in iz mnogoterih koroških ust razlegal se je isti pozdrav! To so vam bile navdušene lepe Ziljanke, veseli naši ziljski fantje — Slovenci so se našli! In ko so prikorakali pred cesarja, pozdravili so ga s presrečnim »živijo!« Zastonj je bil trud njih voditeljev in ostalih Korošcev prepupiti jih s »Hoch in Heil«, naš pozdrav je zmagal in naša pesem! Kajti kar naenkrat spomnili so se tudi neke lepe

domače pesmi in zmagonosno so prepevali:

«Koroški smo fantje iz Zile doma,
iz Zile doma,
Slovenskega duha, slovenskega srca
slovenskega srca!
In vsak naj propade, kdor rod naš taji
kdor rod naš taji,
saj še zemlja ne bo pila njegove krvi
njegove krvi!»

To pa je bilo najlepši prizor za Slovence na Dunaju!

Slovenci, na razstavo v Prago!

Letošnja jubilejna razstava v Pragi je zadbila za Slovanstvo velikanski pomen s tem, da predstavlja mogočno privlačno silo za vse Slovane. Praga, zlata Praga je zopet za več mesecev postala srce vsega Slovanstva, kamor romajo ljudje iz vseh krajev, kjer se glasi slovanska govornica. Ker vlada med Slovenci samimi neka zasanost napram praški razstavi, so Čehi sami započeli akcijo za izlet Slovencev na praško razstavo. Zveza Čeških »baračnických jednot«, ki ima za smoter negovanje slovanskih stikov, je poverila podpisanca, da pripravita vse potrebno za izlet Slovencev v Prago.

Tak izlet Slovencev v Prago se priredi dne 16. julija t. l. Izlet se bo vršil, ako se priglasijo vsaj 40 udeležencev. Preskrbljeno je, da bodo imeli slovenski izletniki svoje posebne vagone,

Kurrumpava svoje žrtve in sicer vsak dan najmanj eno kravo.

Tako je strgala druhal več nego 2000 najlepših plemskih goved, kajti le najboljše je nasitilo njih požrešen želodec. Ljudska vera, ki trdi, da je volk vedno lačen, se pri tej druhali ni uresničila. Vsi volki so bili rejeni, debeli in zelo zbirčni v svoji hrani. Zaničevali so žival, ki je končala navadne smrti ali pa zavoljo nalezljive bolezni in jo pustili ležati. Njih navadno kosilo so bila leto stara goveda, starega bika ali krave se niso dotaknili. Tudi ovčje meso jim ni dišalo, četudi so večkrat za kratek čas raztrgali pol črede. Tako sta zadušila Bjanka in rumeni volk neko noč listopada leta 1893 dvestopetdeset ovac, a niti grizljeje nista pojedla.

To jasno kaže krvoželjnost te roparske druhali. Vsako leto so se iznašla in poskusila nova sredstva za zatiranje bestij; toda živele in pustosile so naprej. Visoka nagrada (premija) se je namenila rešitelju, strup se je na razne načine polagal, toda Lobo je nevarnost sprevidel vedno v pravem času. Samo strelnega orožja se je bal. Ker je vedel, da ima vsak v sem kraju to vedno pri sebi, se človeka nikoli ni dotaknil; druhal je bila že vajena vselej zbežati, kadar je zapazila človeka in če je bil še tako daleč.

Dalje prihodnjic.

PODLISTEK.

Kralj Lobo.

Posnelo iz spisa: »Bingo in druge živalske pripovedke«.
E. S. Thompson.

I.

Kurrumpav je brezmerina planjava v severni Novi Meksiki, v deželi z zelenimi pašniki, po katerih se pasejo čvrste, mnogostevilne črede. Izdatni potoki se združijo v potok Kurrumpav, po katerem je dobil cel kraj svoje ime. Vladar tega kraja, kralj, pred katerim se je vse treslo, je bil star, siv volk.

Stari Lobo ali pa Kralj kakor so ga imenovali Amerikanci je bil vodnik znane druhali sivih volkov ter strah vse kurrumpavske doline. Pastirji in posestniki so ga predobro poznali. Kjer se je pokazal z svojimi tovariši, povsod je obvladala čredo groza, posestnike pa srd in obup. Stari Lobo je bil velikan med tovariši; v razmerju z velikosti pa je bila tudi njegova zvižaja in moč. Njegov zapovedovalni, dobro znani glas se je ločil lahko izmed glasov spremljevalcev. Navadni volk je mogel tultiti pol noči blizu pastirskega bivališča (selišča) ne da bi se kdo ozrl, toda kadar se je razlegalo po dolini votlo, grmečo rjojenje starega kralja,

tedaj so se zgodili drugo jutro gotovo krvavi napadi na črede.

Druhal starega Lobo je bila majhna, kar je bilo čudno; kajti ako se povspne volk do take moči kakor Lobo, tedaj privabi navadno mnogoštevilno spremstvo. Morebiti da je štel spremstvo toliko glav, kolikor jih je vodja želel, ali pa je naraščaj preprečila njegova divja narava. Resnica pa je, da je štelo njegovo spremstvo pred njegovim koncem komaj pet glav.

Vseeno pa je prekosil vsak volk volkove iz drugih druhali; toda glede velikosti in hrabrosti je vodja zavzel prvo mesto. Še drugi člani druhali so se posebno odlikovali, med temi lepa, bela volkinja, vedna družica Starega Lobo, katero so Meksikanci imenovali Bjanka! Med njimi se je nahajal tudi rumen volk, ki je bil nadarjen s posebno hitrostjo. Pripovedovali so o njem, da je doletel večkrat naglo Antilopo ter jo vjel za druhal.

Večkrat so videli pastirji te bestije ter o njih skoraj neverjetne reči pripovedovali. Življenje druhali je bilo v tesni zvezi z živinorejo v tem kraju. Med živinorejci pa tudi ni bil ne eden na Kurrumpavu, ki bi ne dal precejšno število bikov za Loboovo kožo. Toda življenje druhali je bilo menda začarano, kajti usla je vselej še tako pametnim naklepom, osramotila lovce, zaničevala pasti in strup ter zahtevala skoraj pet let od prebivalcev

Naročajte pravi domači koroški list „Korošec“!